

РОЗВИТОК КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В СЛОВ'ЯНСЬКОМУ РАЙОНІ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

*к.георг.н., доцент Арсененко І.А.,
к.георг.н., доцент Донченко Л.М.,
асистент, магістр педагогічної освіти Кириєнко Ц.В.
студентка спеціальності 242 Туризм Галатенко Ю.О.
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

Основним аспектом дослідження культурно-пізнавального туризму як джерела розвитку сфери культури та туризму є визначення потенціалу: економічного зростання (додаткові джерела фінансування), підвищення ефективності культурно-освітньої діяльності та взаємодії культурної і туристичної політики як в Україні так і в її регіонах.

Основною формою конвергенції культури і туризму залишається культурно-пізнавальний туризм в індустрію якого повинні бути включені найрізноманітніші заклади та установи культури.

Культурно-пізнавальний туризм є одним із напрямків проведення наукових і науково-популярних досліджень культури, а також способом залучення різних верств населення до її вивчення.

На півночі Донецької області розташовано Слов'янський район, який було утворено у 1923 році. Населення району становить 47 913 осіб (на 1.01.2017). Площа складає 1274 км². Адміністративний центр - місто Слов'янськ [1].

У Слов'янському районі Донецької області культурно-пізнавальний туризм розвивається на базі:

- історико-культурних туристичних ресурсів (предметних - матеріальні пам'ятки археології, історії, архітектури, містобудування, монументального

мистецтва, музеї, етнографічні садиби; непередметних - нематеріальні або духовні звичаї, традиції, обряди, фольклор, усна народна творчість);

- природних туристичних ресурсів (в т.ч. природоохоронні території).

На основі наявних туристичних ресурсів в Слов'янському районі розвиток отримали такі напрями культурно-пізнавального туризму, як історичний, релігійний, етнографічний, екологічний, археологічний, гастрономічний.

Розвиток культурно-пізнавального туризму в Слов'янському районі служить основою для розробки цільових і регіональних програм з використанням елементів національної культури, для розвитку території, захисту екосистем, ефективного стимулювання традиційних місцевих промислів, вирішення проблем підвищення життєвого рівня населення тощо.

У зв'язку з військовими подіями які проходять на Донбасі, туристичні потоки до регіону дослідження зменшились, але не зважаючи на дану ситуацію, туристи відвідують визначні місця. На території Донецької області сконцентровано багато археологічних пам'яток, курганів, кам'яних баб, місць, пов'язаних з легендарним українським козацтвом на березі Азовського моря та у межиріччі Сіверського Донця.

У Слов'янському районі за роки незалежності України отримав розвиток релігійний напрямок культурно-пізнавального туризму. Тисячі паломників відвідують Святогірський монастир. Донецька земля багата пам'ятками історії, що пов'язані з життям видатних політичних, церковних, військових діячів, діячів науки, літератури і мистецтв.

Окрім того у Слов'янському районі розташовано унікальні природні об'єкти. У 1978 році було розроблене обґрунтування створення національного природного парку «Святі гори». Ідея створення заповідного об'єкта на території сучасного НПП «Святі Гори» була ще на початку минулого століття, тоді, коли відомий ботанік В. І. Талієв звернув увагу на бори із реліктової сосни крейдяної та заплавні і плакорні ландшафти цього

краю. Згодом були створені ландшафтні заказники загальнодержавного значення «Гори Атрема» та «Святогірський».

Завдяки наявності цілющих природних факторів у Донецькій області сформувалися відомі за межами України курорти Слов'янськ (бальнеологічний) і Слов'яногірськ (кліматичний). Слов'янськ - один з найстаріших грязьових рівнинних курортів України, розташований у великому хвойно-листяному парку на березі озер Ріпне і Сліпне. Багато туристів приїжджають, щоб відпочити та оздоровитися, відновити свою життєдіяльність.

Отже, для того, щоб культурно-пізнавальний туризм дійсно успішно розвивався у Слов'янському районі Донецької області, а туристичні підприємства змогли функціонувати та пропонувати свій туристичний продукт не тільки на внутрішньому, а й на міжнародному ринку, необхідно об'єднати зусилля міських та сільських органів управління, молодіжних та туристичних організацій, щоб туристична діяльність могла максимально розвиватись. Тому на нашу думку, в стратегії розвитку Слов'янського району Донецької області необхідно сконцентрувати увагу на розвитку туристичної галузі. Повинен бути розроблений комплекс заходів, який дозволить сформувати високоефективний туристичний комплекс, що відповідатиме світовим стандартам та задовольнятиме потреби як вітчизняних так і міжнародних туристів і екскурсантів.

Ми всі сподіваємося на мирне небо в Донецькому краю, щоб туристи із різних куточків України та світу, змогли приїхати та подивитися мальовничий край регіону дослідження.

Список використаних джерел

1. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%27%D1%8F%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD